

Số: 01/2020/QĐST-VDS

Tiên Du, ngày 18 tháng 12 năm 2020

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc: “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TIỀN DU, TỈNH BẮC NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Ngô Xuân Hà.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Quế - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Thu Hòa - Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 12 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Tiên Du mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 01/2020/TLST-VDS ngày 27 tháng 10 năm 2020 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp số: 01/2020/QĐST-MPH ngày 10 tháng 12 năm 2020.

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn S T, sinh năm 1942; Địa chỉ: Xóm Đ, thôn L G, thị trấn L, huyện T D, tỉnh Bắc Ninh (có đơn xin vắng mặt).

2. Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan: Chị Nguyễn T O, sinh năm 1972; Địa chỉ: Xóm Đ, thôn L G, thị trấn L, huyện T D, tỉnh Bắc Ninh (vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Ông Nguyễn S T trình bày: Ông và bà Nguyễn T H, sinh năm 1946 kết hôn vào năm 1968. Vợ chồng ông sinh được 06 người con gồm 01 nam và 05 nữ. Cháu Nguyễn T O, sinh năm 1972 là con thứ hai của vợ chồng ông. Sau khi sinh, cháu O có biểu hiện không bình thường, nhận thức và hiểu biết xã hội xung quanh hạn chế. Hiện nay trong cuộc sống hàng ngày, cháu O không làm chủ được hành vi của mình. Cháu hay chửi bới, nói bậy bạ, trả lời lung tung và gây mất trật tự hàng xóm xung quanh gia đình. Quá trình chung sống thì ông biết về mặt trí tuệ cháu O không bình thường nữa. Cháu O đã được gia đình đưa đi điều trị tại Bệnh viện tâm thần Bắc Ninh và hiện nay vẫn phải lấy thuốc tâm thần hàng tháng do Trạm y tế thị

trần Lim, huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh cấp phát để điều trị nhưng không có kết quả. Hiện tại cháu O không làm ăn gì, chỉ ở nhà, quần áo, tóc tai lờn thối, ngay cả việc vệ sinh hàng ngày cũng không tự giác làm, giao tiếp hạn chế, khi được hỏi chỉ cười và gật hoặc lắc đầu, không biểu lộ và không chủ động được ý chí muốn làm gì hoặc làm như thế nào. Nay ông yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Nguyễn T O là người mất năng lực hành vi dân sự.

Quá trình giải quyết việc dân sự, Tòa án đã tiến hành lấy lời khai của bà Nguyễn T H, sinh năm 1946; trú tại: Xóm Đ, thôn L G, thị trấn L, huyện T D, tỉnh Bắc Ninh là vợ của ông Nguyễn S T và là mẹ đẻ của chị Nguyễn T O. Bà Nguyễn T H có cùng ý kiến và quan điểm với ông Tăng về nội dung vụ việc cũng như yêu cầu của ông Nguyễn S T.

Ngày 09/11/2020, Tòa án nhân dân huyện Tiên Du đã ra Quyết định trưng cầu giám định Viện pháp y tâm thần Trung ương để tiến hành việc giám định pháp y tâm thần đối với chị Nguyễn T O. Nội dung đề nghị giám định để kết luận xem khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của chị Nguyễn T O ở tình trạng nào: *“mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi hay có khó khăn (hạn chế) trong nhận thức và điều khiển hành vi”*. Đến ngày 18/11/2020, Viện pháp y tâm thần Trung ương có kết luận giám định.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tiên Du phát biểu: Chủ tọa phiên họp, Thư ký chấp hành đúng thủ tục tố tụng. Về nội dung, đề nghị Tòa án áp dụng:

- Điều 369, Điều 370, Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;
- Khoản 1, Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015;

Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn S T về việc yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn T O, sinh năm 1972 mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Tiên Du nhận định:

1. Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Yêu cầu về việc *“Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”* là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại huyện Tiên Du nên căn cứ khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh.

2. Về yêu cầu của đương sự:

Đối với yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Nguyễn T O là người mất năng lực hành vi dân sự của ông Nguyễn S T. Quá trình giải quyết việc dân sự, Tòa án nhân

dân huyện Tiên Du đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định. Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số 147/KLGD ngày 18/11/2020 của Viện pháp y tâm thần Trung ương đối với chị Nguyễn T O, sinh năm 1972; địa chỉ: thôn Lũng Giang, thị trấn Lim, huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh. Sau khi tiến hành giám định đã kết luận như sau: “*Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn T O bị bệnh Tâm thần phân liệt thể không biệt định. Theo phân loại Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.3. Bệnh ở giai đoạn cấp tính. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi*”.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định về mất năng lực hành vi dân sự: “*1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...*”.

Như vậy, yêu cầu của ông Nguyễn S T về việc yêu cầu tuyên bố con gái của ông là chị Nguyễn T O, sinh năm 1972 mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

3. *Về lệ phí:* Ông Nguyễn S T - người yêu cầu Tòa án giải quyết việc dân sự là người cao tuổi nên không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

4. *Về quyền kháng cáo:* Đương sự có quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ:

- Khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

- Khoản 1, Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015;

- Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. *Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn S T.*

Tuyên bố: Chị Nguyễn T O, sinh năm 1972; trú tại: Xóm Đ, thôn L G, thị trấn L, huyện T D, tỉnh Bắc Ninh mất năng lực hành vi dân sự.

2. *Về lệ phí:* Ông Nguyễn S T không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự. Hoàn trả ông Nguyễn S T số tiền 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) đã nộp theo biên lai thu số AA/2018/0000318 ngày 27/10/2020 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh.

3. *Về quyền kháng cáo, kháng nghị:* Người yêu cầu vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định; Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết để yêu cầu Tòa án nhân dân tỉnh Bắc Ninh xem xét phúc thẩm./..

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- TAND tỉnh Bắc Ninh;
- VKSND huyện, tỉnh;
- Chi cục THADS Tiên Du;
- Lưu hồ sơ vụ việc.

THẨM PHÁN

Ngô Xuân Hà